

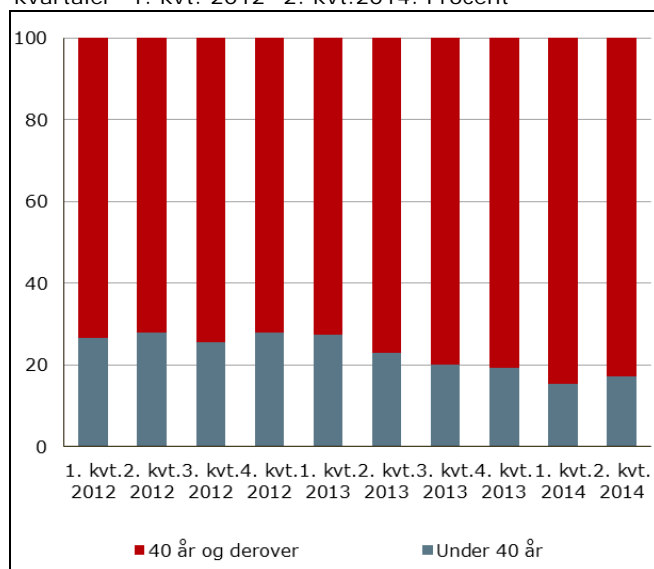
Førtidspensioner 2014:2

Færre under 40 år får tilkendt førtidspension

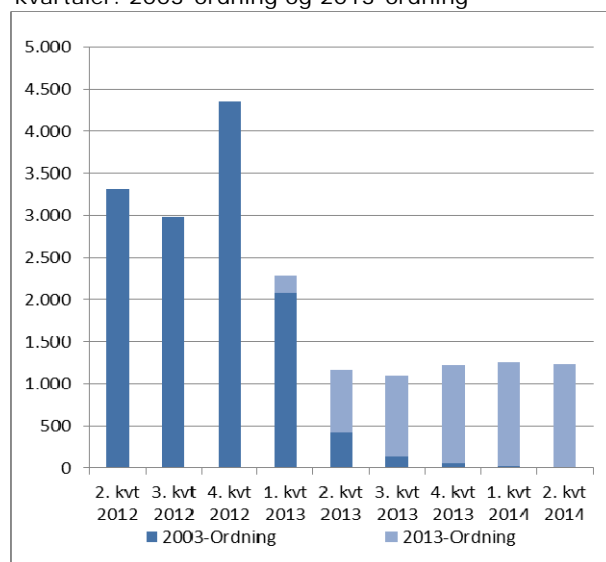
De nye regler om førtidspension betød blandt andet, at reglerne vedrørende tilkendelse af førtidspension til borgere under 40 år blev ændret fra og med 2013.

I 1. kvartal 2012 var 27 procent af de borgere, der fik tilkendt førtidspension, under 40 år, se *figur 1*. Efter lovændringen er det nu (2. kvartal 2014) kun 17 procent af tilkendelserne, der vedrører borgere under 40 år.

Figur 1 Andel af tilkendelser fordelt på alder og kvartaler- 1. kvrt. 2012- 2. kvrt.2014. Procent

Figur 2 Antal tilkendelser af førtidspension fordelt på kvartaler. 2003-ordning og 2013-ordning

I 2. kvartal 2014 tilkendte kommunerne 1.234 førtidspensioner. Det er 5 procent flere tilkendelser end i 2. kvartal 2013, hvor 1.171 borgere fik tilkendt førtidspension. Antallet af tilkendelser i 2. kvartal 2014 er således på niveau med de seneste 4 kvartaler, se *figur 2 og tabel 1*. Der har efter 1. kvartal 2014 stort ikke været nye sager om tilkendelser og afslag efter 2003-ordningen.

Faldet i antallet af tilkendelser i 2013 og 1. halvår 2014 i forhold til 2012 skal ses i sammenhæng med den nye lovgivning, der trådte i kraft 2013¹, og som blandt andet indebærer, at personer under 40 år ikke længere kan få tilkendt førtidspension, medmindre det er dokumenteret, eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres. I stedet skal arbejdsevnen søges udviklet ved en individuel og helhedsorienteret indsats i et ressourceforløb.

Personer, der er 40 år eller derover, skal tilsvarende tilbydes ressourceforløb, og der kan ikke tilkendes førtidspension, hvis det vurderes, at arbejdsevnen kan forbedres gennem aktivering, behandling, revalidering, ressourceforløb eller på andre måder.

Der vil således være en vis forsinkelseeffekt i antallet af afgørelser som følge af, at de fleste borgere efter de nye regler skal deltage i ressourceforløb, før der tages stilling til, om der skal

¹ Reglerne om tilkendelse af førtidspension er ændret med virkning fra 1. januar 2013 for nye førtidspensionssager (2013-ordningen). De sager, som var påbegyndt i 2012, bliver stadig afgjort efter de tidligere regler (2003-ordningen).

igangsættes en førtidspensionssag. Det har desuden taget tid for kommunerne at foretage omstillingen til de nye arbejdsgange og tværfaglige samarbejdsformer mellem de kommunale forvaltninger og regionernes kliniske funktion mv. Niveauet for antallet af tilkendelser i de kommende år kan derfor ikke uden videre vurderes ud fra niveauet i 2013 og 1. halvår 2014. Yderligere data og informationer om både kommune- og nævnsafgørelser er tilgængelige via "Tal fra Ankestyrelsen" på Ankestyrelsens hjemmeside: www.ast.dk.

Nøgletal²

Tabel 1 Kommunale afgørelser for ansøgere uden pension. 2003- og 2013-ordning. Antal og procent

		2012	2013	4. kv. 2012	1. kv. 2013	2. kv. 2013	3. kv. 2013	4. kv. 2013	1. kv. 2014	2. kv. 2014	Ændring ift. 2. kv 2013
Antal afgørelser	I alt	17.444	8.952	5.131	3.366	2.024	1.715	1.847	1.742	1.543	-24%
	2013-ordning				257	1.021	1.376	1.594	1.632	1.535	
	2003-ordning	17.444	4.704	5.131	3.109	1.003	339	253	110	8	
Tilkendelser	I alt	14.621	5.767	4.363	2.285	1.171	1.090	1.221	1.263	1.234	5%
	2013-ordning				202	752	952	1.160	1.245	1.229	
	2003-ordning	14.621	2.701	4.363	2.083	419	138	61	18	5	
Afslag	I alt	2.823	3.185	768	1.081	853	625	626	479	309	-64%
	2013-ordning				55	269	424	434	387	306	
	2003-ordning	2.823	2.003	768	1.026	584	201	192	92	3	

Tabel 2 Hoveddiagnose for tilkendte pensioner til ansøgere uden pension. Procentandel

		2012	2013	4.kvt. 2012	1.kvt. 2013	2.kvt. 2013	3.kvt. 2013	4.kvt. 2013	1.kvt. 2014	2.kvt. 2014	Ændring ift. hele 2013, pct.point
Total	Lidelser i bevægeapparatet	18,2	14,9	18,2	17,0	13,5	12,5	14,4	12,5	13,0	-1,9
	Psykiske lidelser	49,0	42,9	49,6	50,7	39,5	36,8	36,9	37,6	39,0	-3,9
	Andre lidelser	32,8	42,3	32,1	32,3	47,1	50,7	48,6	49,9	48,1	5,8
	I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
2013- ordning	Lidelser i bevægeapparatet	-	12,9	-	8,9	12,2	12,4	14,5	12,5	12,9	-
	Psykiske lidelser	-	33,0	-	22,3	31,1	33,0	36,1	37,3	39,1	-
	Andre lidelser	-	54,1	-	68,8	56,6	54,6	49,4	50,1	48,0	-
	I alt		100,0		100	100	100	100	100	100	
2003- ordning	Lidelser i bevægeapparatet	18,2	17,1	18,2	17,8	15,8	13,0	13,1	11,1	20,0	-
	Psykiske lidelser	49,0	54,1	49,6	53,4	54,4	63,0	52,5	55,6	20,0	-
	Andre lidelser	32,8	28,8	32,1	28,8	29,8	23,9	34,4	33,3	60,0	-
	I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

² Tallene er pr. 15-08-2014 og kan i forbindelse med kommende offentliggørelsen blive ændret.